

Tájékoztató

Mezőhegyes Város Települési Értéktár Bizottsága jelenlegi helyzetéről

Az egy évvel ezelőtt, 2023. június 20-án készült beszámolóm óta a bizottság tagságának személyi összetételében nem történt változás, tevékenységünket továbbra is társadalmi munkában végezzük. A helyi értéktárba új érték felvételére nem került sor, a Békés Megyei Értéktárba nem terjesztettünk fel helyi értéket. **Tevékenységünk az elmúlt időszakban is elsősorban meglévő értékeink népszerűsítésére koncentrált.** Tanulóink jó eredményekkel szerepeltek versenyeken, melyeknek témája a helyi, megyei, nemzeti és a határon túli értékek voltak. További programok, megemlékezések szolgálták a nemzeti összetartozás-tudat, a lokálpatriotizmus és a hagyományörzés fontosságának erősítését a gyerekekben.

2023. szeptember 2-án a békéscsabai Vármegyenapon közös pavilont állított a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt., a mezőhegyesi Helytörténeti Gyűjtemény és a Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium. Egész nap fogadtuk az érdeklődőket Békéscsaba főterén. A települési értéktár bizottság elnökeként én vettem részt a rendezvényen. Feleségem, **Tarkó Gáborné Balogh Elvira** társaságában.

Az iskolát **Benkő Anita** iskolatitkár asszony és **Balog Zsófi** 11.A osztályos mentorált tanuló is képviselték. A Helytörténeti Gyűjtemény lovas relikviáinak megtekintése mellett patkódobásra és arcfestésre is lehetősége volt az érdeklődőknek, illetve a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. nóniusz fogata is a vendégek rendelkezésére állt **Fekete Krisztina** lótenyésztési igazgató asszonynak köszönhetően. *(Fotó: Tarkó Gábor igazgató, Balog Zsófi tanuló)*

Mezőhegyes Város Települési Értéktár Bizottsága
5820 Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 22.

2024. március 19-én került megrendezésre a Kincses Békés vetélkedő járási fordulója. Békés Vármegye Önkormányzata a Békés vármegyei és határon túli értékek, illetve hungarikumok témakörében vetélkedőt szervezett általános iskolák felső tagozatos, továbbá középiskolás diákok 4 fős csapatai részére három fordulóban. A verseny célja a fiatalok hungarikum mozgalomba való bevonása, elméleti és tárgyi tudásuk bővítése a magyarság értékeiről. A Mezőhegyesi Szakképző Iskola csapata az első, járási forduló középiskolai korosztályát megnyerve bejutott a megyei döntőbe, amely 2024. április 15-én került megrendezésre. A döntőben a feladatok megoldása komoly felkészülést igényelt, ahol végül az 5. helyen végeztünk. Rendkívül szoros volt a megmérettetés, hiszen az 5. helyezett és a 2. helyezett között csupán 2,5 pont különbség volt. A csapat tagjai a 11. A mezőgazdasági technikus és gépésztechnikus osztályból **Bojer Szimonetta Szabina, Komár Gergő, Ondos Benjámin és Szabó Sándor**. A felkészítésben **Zalai Csaba** oktató segítette a tanulókat. *(Fotó: Zalai Csaba oktató)*

A Békés menetszázad doni emléktúrája

Nyolcvanegy évvel ezelőtt, 1943. január 12-én reggel 09:45 perckor megindult a szovjet Vörös Hadsereg támadása Uriv-Sztorozsevoje hídfőnél, amely történelmi vereséget mért a Don vidékére 1942-ben kivezényelt magyar királyi 2. honvéd hadsereg katonáira. Az itt elhunyt hősökre való megemlékezés idén is országos szinten zajlott. **A Magyar Tartalékosok Szövetségének felhívására Békés vármegyében is leróhatták tiszteletüket a Don 81 emléktúrán résztvevők (29,6 km), amely ezúttal Orosházán volt.** A doni katasztrófa emléke kitörölhetetlen generációs nyom a magyar társadalomban, azonban a doni hősök hazáért való önfeláldozása, bátorsága és kitartása napjainkban is példaként szolgál - emelte ki a honvédelmi miniszter a köszöntő levelében. A körtúra 2024. január 20-án, szombaton reggel 8:00 órakor az Árpád kertben megtartott megnyitó és a díszparancs kihirdetésével vette kezdetét. Az emlékezésen résztvevőket a történelmi egyházak képviselői megáldották és erőt, kitartást kívántak a cél eléréshez. Az időjárás nem fogadta kegyeibe a jelenlévőket, hiszen a -6 fokos hőmérséklet napközben is alig emelkedett 0 fok fölé. A menet során az emlékezők mécseseket és koszorúkat helyeztek el hősi halottaink emlékműveinél. A Mezőhegyesi Szakképző Iskolát **Kecskés Levente** (9. B), **Faragó-Bánfi Levente** (10. B), **Koska Koppány** (13. A) tanulók, illetve **Baráth Zsolt** iskolaőr, **Boros Klára**, **Perity Endre** és **Zalai Csaba** oktatók képviselték a rendezvényen. *(Fotó: Perity Endre oktató, Baráth Zsolt iskolaőr, Perity Jázmin tanuló)*

Történelemtanárként és iskolaigazgatóként folyamatosan támogatom a helyi értékek és a helytörténet beépítését a szakmai programba, mind a tananyag szintjén, mind pedig a tanórán kívüli tevékenységek, iskolai ünnepségek, megemlékezések területén.

*Templomlátogatás az adventben. Hagyományaink szerint a kollégista tanulók 2023.december 11-én a református templomba, december 14-én pedig a Szent György Római Katolikus Plébá-
niatemplomba látogattak el. (Fotó: Fekete Adrienn igazgatóhelyettes, kollégiumvezető)*

A Mezőhegyesi Szakképző Iskolában a költészet napi performansz díszletének berendezése a Helytörténeti Gyűjteményből történt. (2024. április 11. Fotó: Baráth Zsolt iskolaőr)

A Békés Megyei Értéktárban is szereplő Helytörténeti Gyűjteményben rendszeresen fogadunk látogatókat, látogató csoportokat. Az idegenvezetésben Benkő Anita iskolatitkár asszony és Lakatos Attila kollégiumi nevelő nyújtanak rendszeres segítséget, akiknek ezúton is köszönetet mondok. A kiállítások anyagát folyamatosan bővítjük.

*A Tanyagondnoki Szolgálat országos találkozója Mezőhegyesen
(2023. augusztus 30. Fotó: Benkő Anita iskolatitkár)*

A Mezőhegyesi Szakképző Iskola kollégista tanulóinak látogatása a Helytörténeti Gyűjteményben (2023. szeptember 26. Fotó: Gajda Attila kollégiumi nevelőtanár)

*Nyugdíjas csoport látogatása a Helytörténeti Gyűjteményben
(2023. szeptember 27. Fotó: Benkő Anita iskolatitkár)*

Az 1986-ban végzett 8. b általános iskolai osztály találkozójának résztvevői látogattak el a Helytörténeti Gyűjteménybe (2023. november 27. Fotó: Dr. Tarkó Klára főiskolai tanár, tanszékvezető); lent: a hódmezővásárhelyi Egységügyiek Nyugdíjas Klubjának látogatása a Helytörténeti Gyűjteményben (2024. május 21. Fotó: Benkő Anita iskolatitkár)

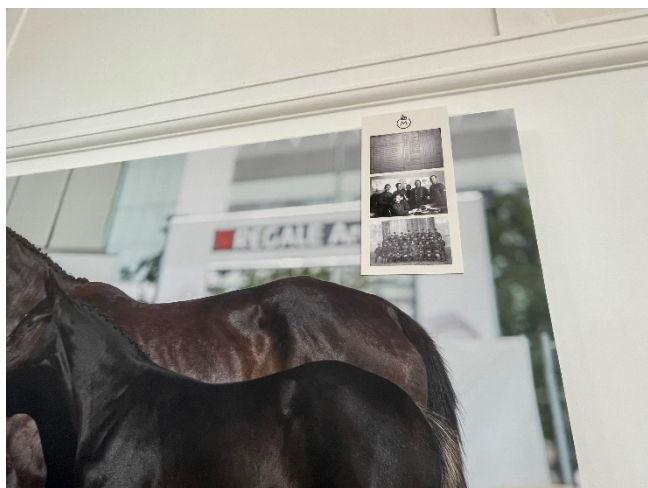

A magángyűjteményemből és a Helytörténeti Gyűjtemény anyagából régi borászati eszközöket bemutató kiállítást rendeztem be a Mezőhegyesi Szakképző Iskola tanári épületének pincéjében (2023. december 12.) <https://mezohegyes-szakkepzes.edu.hu/nonius-yunior-borlovagrend/>

A következő oldalon: kollégista tanulók látogatása a megújult Újtelepi óvodában. Az időszakos konyhatörténeti kiállításon Tarkó Gáborné Balogh Elvira óvodapedagógus fogadta a Mezőhegyesi Szakképző Iskola diákjait, akik többek között megismerkedhettek a kenyérsütés, a tésztakészítés, a káposztagyalulás, a mákszárítás és disznóvágás egykori eszközeivel is. A kiállítás anyagának egy részét a Helytörténeti Gyűjteményből kölcsönöztük. (2023. december 05. Fotó: Zomborác Zita kollégiumi nevelőtanár, Lakatos Attila kollégiumi nevelő)

Lotz Károly Ménes című festményének ünnepélyes ebéddel egybekötött átadása

Másfél évnyi restaurátori munka után a Gödöllői Királyi Kastély Lovardájába került Lotz Károly Ménes című alkotása, amelyet a közönség a II. világháború óta nem láthatott. A festmény ünnepélyes átadására 2024. február 14-én került sor. A Lovarda terét a Ménesbirtok lovainak portréi, a Mezőhegyesről származó történeti képek és szöveg is díszíti. A Ménesbirtokot én képviseltem az eseményen, ahol külön megköszönték a fotókiállításához nyújtott segítségemet. A rendezvényen dr. Kapronczai István, felügyelőbizottsági elnök úr is részt vett.

Dr. Ujváry Tamás ügyvezető igazgató úrral azóta tovább építettük kapcsolatainkat, közösen rendezünk időszaki képzőművészeti és történeti kiállításokat. Ügyvezető Igazgató Úr nagylelkű felajánlása révén idén a pedagógusnapi ünnepséget június 14-én a Gödöllői Királyi Kastélyban rendeztük meg. Lent: társasjáték a 2024. július elején megnyíló időszaki kiállításához.

EGYÜTMŰKÖDŐ PARTNEREK:
MOLNÁR C. PÁL MŰTEREM-MÚZEUM, WWW.MCFMUZEUM.HU
NEMZETI MÉNESBIRTOK ÉS TANGAZDASÁG ZRT. MEZŐHEGYES
MOLNÁR C. PÁL EMLÉKHÁZ BATTONYA
MAGÁNGYŰJTŐK

A JÁTÉK CÉLJA: A KÖZÖS JÁTÉK ÖRÖME ÉS A MŰVÉSZET SZÉPSÉGE SEGÍTSÉGÉVEL KULTÚRKINCSEINK FELFEDEZÉSE, MEGISMERÉSE.
A JÁTÉK TARTOZÉKAI: 1 DB JÁTÉKTÁBLA • 4 DB JÁTÉKFIGURA • 4 DB DOBÓKOCKA • 28 DB FELADATKÁRTYA • 6 DB PÁLYAKÁRTYA

VÁGTÁBAN MEZŐHEGYESRŐL GÖDÖLLŐRE

LOVAS TÁRSASJÁTÉK MOLNÁR-C. PÁL ALKOTÁSAIVAL

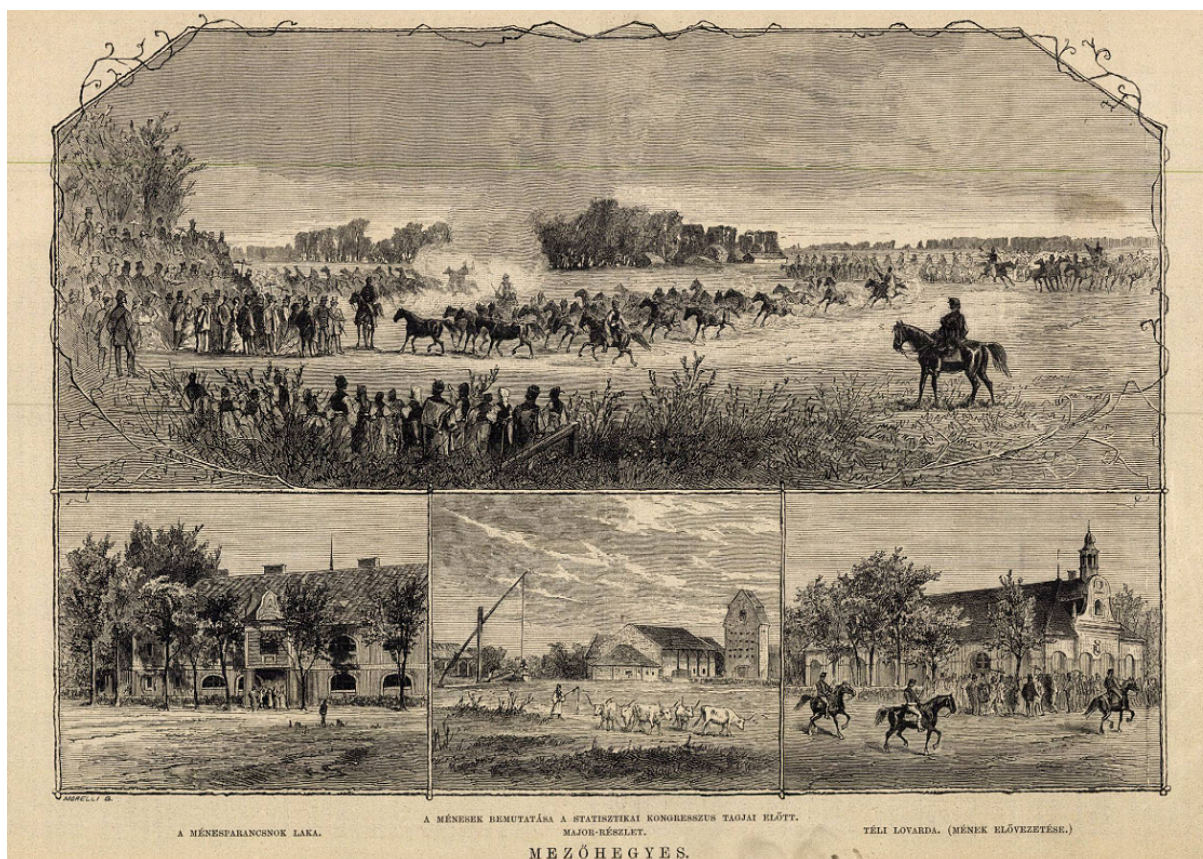
TÁRSASJÁTÉK 6 - 99 ÉVESEKNEK
JÁTEKOSOK SZÁMA: 4 FŐ • JÁTEKIDŐ: 20-30 PERC

KIADÓ: GÖDÖLLŐI KIRÁLYI KASTÉLY KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.
JÁTEKÖTLET: © CSILLAG PÉTER, MOLNÁR-C. PÁL UNOKÁJA, 2024

GRAFIKA: © TÓTH LÁSZLÓ, 2024 • FOTÓ: CZIMBAL GYULA
GYÁRTÁS: MŰTER KFT.

2024. február 7-én leadtam a Ménesbirtok monográfiához összegyűjtött, válogatott kutatási anyagomat. Az összerendezett szöveg a szerződött terjedelem (40.000 leütés) közel hatszorosa (234.689 leütés, szóközökkel), ebből született meg, Marosvári Attila szerkesztő úr segítségével, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc időszakára fókuszáló fejezetem. A képeket, térképeket, számos magyar és német nyelvű forrást, a fejezetből kimaradó részeket Szerzőtársaim használhatják a többi fejezethez (például lótenyésztés, építészet), ha azokban esetleg nem szerepelnek az általam fellelt adatok.

A ménesek bemutatása a statisztikai kongresszus tagjai előtt; A ménesparancsnok laka; Major-részlet zabtoronnyal; Téli lovarda (mének elővezetése) – metszetek a Vasárnapi Újságból (1876) Forrás: Vasárnapi Újság, 23. évf. 48. szám (1876. november 26.). 756.

PECCOL G. és Társai

ŐR. BOLDOGFALVI FŰRÉSZGYÁRA

REINIGER A. S.

faáru kereskedő

A r a d o n .

Általam készített digitális rekonstrukció a fecskési (6-os majori) magtár egyik gerendáján megmaradt, töredékes címkéről.

Giovanni Peccol és Társainak őraljaboldogfalvi fűrészgyára évente 12.000 m³ fát dolgozott fel 12.000 forint értékű áruvá. Hunyad megye egyik nevezetes fűrésztelepe fehér- és vörösfenyőből deszkát és pallót, kisebb mértékben bükk- és tölgyfadeszkát gyártott. A Magyar Királyi Államvasutak Váralja-Hátszeg állomás üzletkörében, 1895. évi június hó 10-én történt üzembe helyezésétől 1895. év végéig 10.700 q fűrészárut adott fel Arad, Temesvár, Battonya, Orosháza, Detta, Tótkomlós, Bécs és Budapest rendeltetéssel. Mezőhegyesre Reiniger Ábrahám Samu aradi faáru kereskedő cégének közvetítésével szállítottak. A cég által értékesített faárut a 19. század végétől használták a mezőhegyesi építkezésekhez és a ménesintézet meglévő épületeinek javítására.

A Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium könyvtára a szakképző intézményi és kollégiumi könyvtári szolgáltatások ellátása mellett nyilvános könyvtárként, valamint a József Attila Általános Művelődési Központ Városi Könyvtár letéti könyvtáraként is működik. Ennek megfelelően fejlesztjük a könyvtár állományát, továbbra is fontos célnak tekintem a helyismereti, helytörténeti információk és dokumentumok gyűjtését. Rendszeresen szervezünk programokat az óvodástól a nyugdíjas korosztályig minden mezőhegyesinek.

Dr. Bognár Ferenc, nyugalmazott középiskolai tanár, egyetemi adjunktus, könyvtáros úr előadása a könyvtárban Anton Pavlovics Csehov Sirály című színművéről (2024. február 21.); a Csicsergő csoport óvodásai a könyvtárban (2024. május 08.);

lent: Szépkorú mezőhegyesi lakosoknak meghirdetett ingyenes informatikai tanfolyamunk a könyvtárban, amelynek célja az infokommunikációs eszközök hatékony használatának elősegítése. A képzés oktatója Dobos Ferenc gazdasági informatikus úr volt. (2024. március-május Fotó: Baráth Zsolt iskolaőr)

Mezőhegyes Város Települési Értéktár Bizottsága
5820 Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 22.

Mezőhegyes, 2024. június 20.

Tarkó Gábor

Mezőhegyes Város Települési Értéktár Bizottságának elnöke